

แบบบันทึกองค์ความรู้รายบุคคล

๑. ชื่อองค์ความรู้ส่งเสริมครัวเรือนสัมมาชีพสู่การเป็นผู้ประกอบการ OTOP

๒. ชื่อเจ้าขององค์ความรู้นางสาวดวงพร เลิศลำหวน ตำแหน่งนักวิชาการพัฒนาชุมชนปฏิบัติการ

๓. หมวดองค์ความรู้ที่บ่งชี้ การพัฒนาครัวเรือนสัมมาชีพ

๔. ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

กรมการพัฒนาชุมชน ดำเนินโครงการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนได้รับการพัฒนาอาชีพและมีรายได้ เศรษฐกิจครัวเรือนมีความมั่นคง ประชาชนใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา) ด้านการลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและการสร้างโอกาสเข้าถึงบริการของรัฐ และเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กรมฯ ได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินงาน จำนวน ๒๐,๑๔๐ หมู่บ้าน ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แนวคิด “ชาวบ้านสอนชาวบ้าน” ที่เริ่มต้นด้วยการพัฒนาทักษะการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับประชาชนด้านอาชีพ จากนั้นกลับไปสร้างทีมและจัดการฝึกอบรมอาชีพให้กับครัวเรือนที่ต้องการฝึกอาชีพในหมู่บ้านเป้าหมาย ตลอดจนติดตาม สนับสนุนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครัวเรือนที่เข้ารับการฝึกอาชีพ มีความรู้และปฏิบัติอาชีพได้จริง จนพัฒนาเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับครัวเรือนได้อย่างมั่นคง

๕. วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

๕.๑ คัดเลือกประชาชนชุมชน หรือ วิทยากรสัมมาชีพชุมชน ต้องคำนึงถึงความเชี่ยวชาญด้านอาชีพ เป็นผู้ที่มีประสบการณ์สำเร็จใน อาชีพ ที่สำคัญสามารถ ถ่ายทอด ความรู้และสาธิตอาชีพ ให้กับครัวเรือนเป้าหมาย ได้อย่างเข้าใจ และนำไปปฏิบัติได้จริง

๕.๒ คัดเลือกครัวเรือนสัมมาชีพ ๒๖ ครัวเรือน เน้นครัวเรือนที่มีความสนใจ และตั้งใจที่จะรับความรู้จากวิทยากรสัมมาชีพชุมชนเพื่อนำไปปฏิบัติทำเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว

๕.๓ การเลือกอาชีพที่จะส่งเสริมให้กับครัวเรือนสัมมาชีพควร คำนึงถึงสิ่งที่มีอยู่แล้วภายในชุมชนหรืออาชีพที่มีอยู่ภายในชุมชนแล้วประสบผลสำเร็จสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนจริง นอกจากนี้ต้อง คำนึงถึงข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน เงินทุน มีหรือไม่ ถ้ามีมีเท่าไร เมื่อได้รับการ อบรมความรู้แล้วครัวเรือนมีเงินทุนและอุปกรณ์เครื่องมือพอที่จะสามารถนำไปประกอบเป็นอาชีพได้หรือไม่ วัสดุในการ ผลิต สามารถหาได้ในท้องถิ่น หรือต้องซื้อหามาจากที่อื่นแรงงานในการผลิตสินค้าเพียงพอหรือไม่ หากมีจำนวนแรงงานมาก ก็จะลดต้นทุนในการผลิตลงได้

๕.๔ หลังจากอบรมอาชีพแล้ว ครัวเรือนสัมมาชีพประกาศรับสมัคร ผู้ที่สนใจที่จะรวมเป็นสมาชิกกลุ่มกลุ่มอาชีพ โดยการคัดเลือกคณะกรรมการจากสมาชิกที่สมัคร หลังจากได้คณะกรรมการแล้ว ให้จัดทำ

ทะเบียนสมาชิก /ทะเบียนคณะกรรมการ /จัดตั้งระเบียบกลุ่ม โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วย วัตถุประสงค์ สมาชิก กรรมการ เงินทุน การดำเนินกิจการ การจัดสรรผลกำไร โดยให้ครอบคลุมทุกประเด็น เป็นระเบียบที่สมาชิกทุกคนตกลงร่วมกันทำ

๕.๕หลังจากได้รับการอบรมแล้ว และมีการรวมกลุ่มอาชีพแล้ว คณะกรรมการจัดทำแผน และดำเนินการตามแผนที่วางไว้ คือ ผลผลิตสินค้าให้ได้มาตรฐาน และนำมาจดทะเบียนเป็นสินค้า OTOP เพื่อกลุ่มอาชีพจะสามารถเข้าร่วมจำหน่ายสินค้าที่ทางส่วนราชการต่างๆ จัดขึ้นได้ซึ่งจะเป็นอีกทางหนึ่งที่จะขยายตลาด และทำให้ผลิตภัณฑ์ภายในชุมชนที่เคยขายในชุมชนเป็นที่รู้จัก มีตลาดที่กว้างขึ้น มียอดขายที่เพิ่มมากขึ้นและมีรายได้มากขึ้นด้วย นอกจากนี้จะมีตลาดที่กว้างขึ้นการเป็นผู้ประกอบการ OTOP ยังสามารถเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่ส่วนราชการต่างๆ จัดขึ้นได้

๖.ผลลัพธ์ที่ได้จากการจัดการความรู้

๖.๑ เทคนิคและแนวทางการทำงาน

การเอาใจใส่ในการดำเนินงานทุกขั้นตอนของพัฒนากร หมู่เท ก็จะสามารถประสบความสำเร็จ

๖.๒ ข้อพึงระวัง

พัฒนากรควรติดตามในทุกขั้นตอนอย่างใกล้ชิดเพื่อไม่ให้วิทยากรสัมมาชีพ และ คริวเรือนสัมมาชีพรู้สึกสับสนในกระบวนการ

๖.๓ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑.ความร่วมมือของคริวเรือนสัมมาชีพ

๒.ทีมวิทยากรสัมมาชีพ ต้องมีจิตอาสา มุ่งมั่น ที่จะถ่ายทอดความรู้ให้คริวเรือนสัมมาชีพสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา แนะนำขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และให้ผู้นำสัมมาชีพจัดทำแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน และดำเนินการตามแผน

๓.ขั้นตอนการดำเนินงานตามแผนพัฒนากรควรดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำ เพื่อให้เป็นไปตามแผน

๔. พัฒนาการต้องเป็นที่ปรึกษาและ ให้ความช่วยเหลือได้เมื่อ วิทยากรสัมมาชีพ หรือคริวเรือนสัมมาชีพ ประสบปัญหาในการดำเนินงาน

๖.๔ ปัญหาและวิธีการแก้ไข

การรวมตัวเป็นกลุ่มทำอะไรสักอย่างถือว่ายากมากในสมัยนี้ คนในชุมชนไม่ตื่นตัว ไม่กระตือรือร้น ใช้ชีวิตแบบเดิม ๆ แนวทางการแก้ปัญหาคือ บรรยายและอธิบายให้เห็นสิ่งที่เป็นรูปธรรมจับต้องได้ ยกตัวอย่างกรณีที่ใกล้ตัวกลุ่มเป้าหมาย เพียงเท่านี้ก็สามารถปลุกให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของการรวมกลุ่มจัดตั้งกลุ่มอาชีพได้สำเร็จ

๖.๕ ผลลัพธ์จากการแก้ปัญหาและการพัฒนาเรื่องนั้น

๑. คริวเรือนสัมมาชีพรวมกลุ่มเป็นกลุ่มอาชีพ

๒. คริวเรือนสัมมาชีพลงทะเบียนเป็นผู้ผลิตผู้ประกอบการ OTOP
